

Įvairių tautybių vaikų koncertiniai pasirodymai

Šį rugsėjį savo gyvavimo 25-metį švęs sostinės „Saulėtekio“ (buvusi 58-oji) vidurinė mokykla.

Prieš ketvirtį amžiaus startavusi su 1400 mokinių (17-os tautybių), išgyvensi sovietinės santvarkos virsmą į Nepriklausomybę atgavusios Lietuvos demokratiją, išbandžiusi švietimo reformos iššūkius, gebėjusi į savo ugdymo procesą priskviesti ir universitetų profesūrą, ir kolegijų dėstytojus, įvaldžiusi mokslinių praktinių ir metodinių konferencijų vadybą, išlikdama patikima bazine tautinių mažumų ugdymo įstaigų laboratorija, mokykla šiandien yra atvira savo sukaupto patyrimo sklaidai, pasirengusi konsultuoti ne tik sostinės, bet ir šalies pedagogus, politikus, mokslininkus ir visuomenę tautinių mažumų ugdymo paribio kultūroje klausimais.

Žinia, mokyklai pasisėkė, kad visą tą laiką prie mokyklos vairo patikimai ir pasi-aukojamai triūsia Reiza Zinkevičienė, kilusi iš Vievio, iš daugiavaikės šeimos ir daugiakultūrės aplinkos, paskatinusios šią rusų kalbos mokytoją pasišvęsti kilniam tikslui – edukuoti ypatingos, darbininkiškos Naujininkų seniūnijos vaikus ir tėvus meile Tėvynei Lietuvai.

Išties direktorei reikėjo titaniškos ištvėmės ir pasiryžimo ne tik suburti bendraminčių komandą, bet ir įtikinti bendruomenės narius, jog motyvaciją mokyti gali sužadinti universaliausia – muzikos ir meno kalba, turinti stebuklingą galią harmoningai paveikti bręstančio vaiko raidą.

Smagu pasidžiaugti šios unikalios mokyklos pažangia veikla ir pažinimo troškuliu, nes tai vienintelė rusakalbė Lietuvos mokykla, kurios chorai, šokių kolektyvai dalyvavo visose Pasaulio lietuvių dainų šventėse nuo 1990-ųjų.

Svarbu pabrėžti, jog mokyklos vadovybė stengiasi viską daryti tik kokybiškai – tad yra įsigijusi ir tikrus, o ne stilizuotus tautinius rūbus, mokykloje išmoningai švenčiamos valstybinės ir kalendorinės šventės, kas kitataučiams vaikams atveria akis ir širdis į Lietuvos kultūrą, tradicijas, kalbos turtus.

Švietimas multikultūros kontekste

Tad manyčiau, jog žurnalo skaitytojams būtų įdomu sužinoti, kaip susiklostė toks patriotiškas ir pilietiškąs direktorės požiūris į savo veiklą ir profesinę karjerą.

Kodėl pasirinkote mokytojo profesiją?

Mano profesinės karjeros pasirinkimui įtakos turėjo Juozas Gruzdys, istorijos mokytojas, klasės auklėtojas, kurį mes labai mylėjome ir gerbėme, nes, pajutę auklėtojo šilumą, meilę mokiniams, supratome, kad tai yra žmogus, kuris bus šalia mūsų, kad ir kas atsitiktų. Jis ugdė mumyse meilę žmogui, mokė auklėtinius pastebėti kiekvieną, kuriam tu esi reikalingas, kuriam reikia tavo pagalbos.

Klasės auklėtojo pedagoginė ir gyvenimiška patirtis padėjo man suvokti, jog tik gyvendamas kitiems pajunti gyvenimo pilnatvę ir prasmę. Neabejotina, jog pedagogo profesijos pasirinkimas nulėmė ir mano gyvenimo kredo: valstybei svarbiausia vertybė – žmogus, o žmogui svarbiausia vertybė – vaikas.

Kokia Jūsų sėkmės istorija ir lūkesčiai?

Pedagoginę karjerą pradėjau 1976–1981 m. studijuodama neakivaizdiniu būdu Vilniaus pedagoginiame institute. Baigiau Rusų filologijos fakultetą ir įgijau rusų kalbos ir literatūros mokytojos specialybę. Vėliau studijavau savo Alma Mater jau edukologijos švietimo vadybą. Studijas baigiau su pagyrimu ir įgijau švietimo vadybos magistro laipsnį. Nuolat tobulinu vadybinę kvalifikacinę kompetenciją: nuo 1995 m. esu vadybos eksperto švietimo konsultantė, 2008 m. man suteikta pirma vadybos kvalifikacinė kategorija.

Už nuopelnus socializuojant kitataučius moksleivius į šalies visuomenę LR Vyriausybė man suteikė Metų mokytojos no-

Mokyklos direktorė Reiza Zinkevičienė

minaciją (2000). Esu apdovanota Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės garbės sidabro ženkle „Už nuopelnus“ (2004). Esu Naujininkų federacijos įkūrėja – man suteiktas Naujininkų bendruomenės pilietės vardas (2001).

Prie mano sėkmės labai daug prisidėjo mano tėvai Elena ir Genakas Purviai. Mes šeši vaikai kartu su tėvais gyvenome Vievyje, Trakų rajone. Tėvų pavyzdys tapo mums kelrode žvaigžde. Būdami šalia jų išmokome sudėtingiausių gyvenimo tiesų. Tik jie padėjo mums atrasti dvasios lobių, išmokė ir skatino mus tobulėti, pasitikėti savimi.

Savo gyvenime ir veikloje vadovaujuosi

Vadovėlių autorės

savo tėvų filosofija: ką darai, daryk gerai ir su didžią meile bei atsidaivimu. Į darbą kasdien eik kaip į šventę. Mano gyvenimo sėkmę lėmė prioritetai – meilė žmogui ir vaikui, sąžiningumas, pareiga, atsakomybė, patirtis ir nuolatinis tobulėjimas, žinojimas, ko siekti. Kryptinga veikla, paremta partnerystės santykiais, pasitikėjimu, meilė mokiniams bei personalui, kolegialumas, komunikabilumas ir lyderystės potencialas, dvasinė stiprybė ir geranoriškumas mane visada veda į sėkmę.

Mano tėvų gyvenimo pamokos išmokė mane suprasti, užjausti ir padėti tiems vaikams, kuriems reikalinga pagalba. Štai dabar mokykloje mokosi 300 socialiai remtinių mokinių, todėl nuolat skatinu ir mokau mokyklos mokytojus padėti tokiems mokiniams, kurių gyvenime daug nesaugumo ir skausmo, turėti daug kantrybės, gebėti pamatyti ir patenkinti vaiko prigimtinius poreikius, be kurių vaikas negalės savęs realizuoti. Mokykloje sukurta tokia edukacinė aplinka, kurioje vaikai jaučiasi psichologiškai ir fiziškai saugūs, ramūs, nes žino, kad jie mylimi, kad jie svarbūs ir reikalingi mokyklos bendruomenei bei mūsų valstybei.

Kokia buvo Jūsų pedagoginės veiklos įvertinimo ir pripažinimo raida?

Esu dėkinga likimui ir gyvenimui, kad lemta dirbti šalia nuostabių pedagogų, puikių ir mylimų mokinių, socialinių partnerių ir matyti, kaip mokyklos bendruomenė auga ir tvirtėja.

Dabar aš esu ne tik mokytojų mokytoja, bet ir pedagogų dinastijos tęsėja. Per mano pedagoginę veiklą susiformavo mūsų šeimos pedagogų dinastija: Juozas Purvyas, mano brolis, Vievio gimnazijos kūno kultūros mokytojas; Genutė Purvienė, brolio žmona, Vievio vaikų lopšelio-darželio auklėtoja; Genutė Purvienė, brolio žmona, Vievio gimnazijos rusų kalbos mokytoja, bibliotekos vedėja. Brolių ir seserų vaikai vėlgį įgijo pedagogo kvalifikaciją: Aušrinė Purvytė – pradinių klasių mokytoja; Neringa Purvytė – istorijos mokytoja; Dainius Purvyas – kūno kultūros mokytojas, Leokadija Misevičienė – socialinė pedagogė. Jos dukra Misevičiūtė studijuoja Pedagoginiame universitete.

Nors mano tėvai buvo paprasti žmonės – darbininkai, tačiau jie mums, vaikams, leido suprasti, kad paprasti žmonės anaipol nėra prasti. Kiekvienas žmogus yra vertingas, kiekvienas turi kokių nors ypatingų gebėjimų, tikslų ir svajonių.

Kodėl kryptingo kompleksinio meninio ugdymo kryptis pasirinkta kaip viena iš pagrindinių socializuojant kitakalbius moksleivius į mūsų šalies visuomenę?

Visais laikais pedagogikos teorijoje ir praktikoje menai užėmė garbingą vietą šalia kitų svarbių ugdymo dalykų. Muzika, dailė, choreografija – pagrindinės estetiško auklėjimo dalys – visos žmogiškosios būties raidos pagrindas. Be estetiško ugdymo, asmenybės ugdymas liktų skurdus

ir ribotas, nes vaikai yra labai smalsūs ir imlūs gėriui ir grožiui. Vaikus reikia ne tik skatinti šokti, dainuoti, vaidinti, bet ir palaikyti su jais nuoširdžius santykius. Tuomet vaikai darosi jautresni, gražiai bendrauja, tai pat prabunda jų meniniai poreikiai ir sugebėjimai. Štai tada valstybė turtinga, jei jos jaunimas brangina savo istoriją, kalbą, papročius.

Meno dalykų pamokose mokome vaikus ne tik kurti bei suprasti meną, laviname specialiuosius įgūdžius, bet kartu ugdomė kūrybiškumą, kritinį mąstymą, mokome pažinti save, bendrauti ir bendradarbiauti, valdyti emocijas, įveikti stresą, atsakyti už savo veiksmų padarinius.

Meno dalykų turinys susijęs su Lietuvos istorija, skatina moksleivių domėjimąsi gimtojo krašto praeitimi, kultūros paminklais, padeda suvokti įvairių epochų meninius stilius bei jų ypatybes. Kultūros, meno ir istorijos tematika formuoja moksleivių pilietiškumo bei patriotizmo jausmus, skatina susidomėjimą gimtojo miesto, šalies istoriniu bei kultūriniu paveldu.

Mokyklos pedagogų ilgametė patirtis rodo, kad buvę meno dalykų klasių mokiniai niekada neturėjo ryškesnių elgesio problemų, mokyklą baigė daug aukštesniu mokymosi vidurkiu nei kitų klasių mokiniai. Jie geriau organizavo savo veiklą, lengviau adaptavosi gyvenime ir darbovietėse.

Viena iš estetiško ir meninio ugdymo moksleivių integravimo į šalies kultūros kontekstą kryptis – tai ankstyvasis gabiausių mokinių orientavimas profesinei pedagogų veiklai. Jau trečią dešimtmetį mokykla rengia būsimuosius pedagogus profesionalus, galėsiančius studijuoti šalies aukštosiose menų mokyklose, konservatorijose. Vėliau šie pedagogai perteikia įgytą patirtį bei žinias savo tautinių mažumų vaikams. Džiaugiamės, kad mūsų mokykloje dirba mokyklos abiturientai:

Jelena Pleskačevskaja, vyresnioji muzikos mokytoja, baigė sustiprintos muzikos klasę, o Šiaulių pedagoginiame universitete įgijo muzikos mokytojos kvalifikaciją.

Natalija Filipovič, choreografijos mokytoja, baigė sustiprintos choreografijos

Stebėdama savo šeimos pedagoginę veiklą, galiu su pasididžiaivimu teigti, jog jie atlieka pedagogo-humanisto misiją dorai ir garbingai, su didele atsakomybe.

klasę, Vilniaus kolegijoje įgijo choreografijos mokytojos kvalifikaciją.

Olga Rusaitė, istorijos mokytoja, baigė sustiprintos muzikos klasę, Vilniaus pedagoginiame universitete įgijo istorijos mokytojos kvalifikaciją.

Tanita Eikšlaitė, istorijos mokytoja, baigė sustiprintos dailės klasę, Vilniaus pedagoginiame universitete įgijo istorijos mokytojos kvalifikaciją.

Įgyvendinote Dvikalbio ugdymo projektą. Ar pasiteisino?

Natūralus tautinių mažumų moksleivių ir tėvų poreikis – jau bendrojo lavinimo mokykloje gerai išmokti lietuvių kalbą. Tai būtina norint tęsti mokslą Lietuvos mokyklose ar valstybinėse įstaigose. Tačiau, organizuojant dvikalbį ugdymą, mokyklai rūpi ne tik tenkinti tautinių mažumų moksleivių bendruosius komunikacinius gebėjimus, bet ir išsaugoti tautinių mažumų kultūrų savitumą, kartu padėti joms integruotis į bendravalstybinę šalies kultūrą.

Spręsdami šį svarbų ir aktualų mūsų mokyklos bendruomenei uždavinį, prieš dvidešimt metų pasirinkome estetinio ir meninio ugdymo kryptį. Meniniai dalykai ugdo grožio jausmą, moko pažinti, įvertinti ir suvokti per šimtmečius Lietuvoje sukurtas dvasines vertybes, pajusti gyvenimo prasmę. Mene labiausiai atsispindi tautų kultūros savitumai, turintys didžiulės įtakos ugdant tautinę savimonę, nacionalinį mastymo būdą, ugdant meilę ne tik savo tautai ir jos kultūrai, bet ir pagarbą kitų tautybių žmonėms bei jų kultūrai.

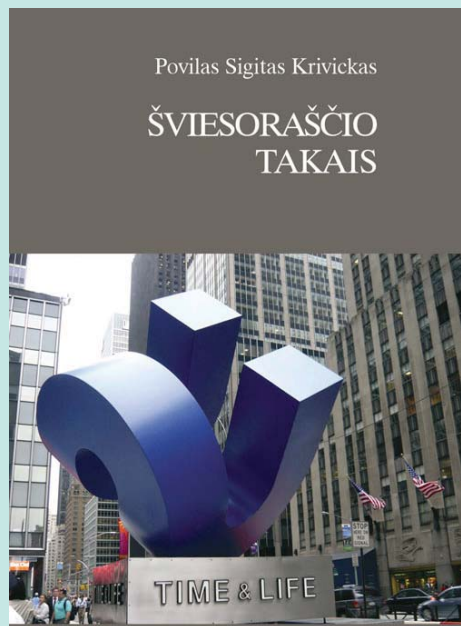
Kryptingai organizuojamas mokykloje meninis ugdymas padeda realizuoti dvikalbio ugdymo tikslus:

- optimizuoti tautinių mažumų moksleivių dvikalbio ugdymo procesą ir turinį;
- aktyvinti moksleivių meninio ugdymo individualizaciją;
- aprėpiant įvairaus charakterio, skirtingų gabumų ir išprusimo vaikus;
- suteikiant galimybę ugdytiniams aktualizuoti savo kūrybinius ir organizacinius gebėjimus;
- puoselėjanti ugdytinių visavertiškumą, t.y. sudarant galimybes kiekvienam vaikui pasijusti gabiame, reikšmingame;
- tobulinti dvikalbio bendravimo ir bendradarbiavimo žinias, gebėjimus ir įgūdžius;
- ugdymo procese įgytą patirtį panaudoti meninėje raiškoje ir kūryboje;
- aktyviai dalyvauti meninėje projektinėje veikloje ir per meninę raišką ugdyti savo bendruosius gebėjimus;
- plėtoti multikultūrinius ryšius su aplinka ir šalies sociokultūriniu kontekstu, orientuotus puoselėti tautinių mažumų tradicijas, kultūrinį paveldą ir kt..

**Kalbėjosi žurnalistė
Angelina LIAUDANSKIENĖ**

PS. Krivicko kelionė „Šviesos

Įvairių žanrų fotografijos gerbėjai sulaukė naujos publicisto ir fotožurnalistą Povilo Sigito Krivicko knygos „Šviesoraščio takais“. Tai esė rinkinys apie dokumentinę ir meninę fotografiją, jos kūrėjus ir šios kūrybinės veiklos reikšmę visoje kultūroje. Įžanginėje dalyje aptariamos moralinės kūrėjų atsakomybės problemos. Knygą sudaro penketas skyrių, atspindinčių būdingesnius profotografijos, fotografijos ir postfotografijos epochų bruožus. Profotografija – tai vizualūs reiškiniai iki fotografijos ir jų tolimesnė plėtotė. Suprantama, pačiai fotografijai, o ypač jos plačiai pasaulyje pagarsėjusiai *lietuviškajai mokyklai*, skiriama daugiausia vietos – nuo pirmųjų bandymų Lietuvoje 1839 m. iki šiuolaikiniame tarptautiniame Arlio festivalyje (Prancūzija) dalyvaujančių mūsų fotografų. Naujųjų laikų medijų jungimosi aspektu žvelgiama į pastaraisiais metais stiprėjančias postfotografijos tendencijas. Mokslininkai ir fotografai – dar viena tema atskleidžiant fotografijos ne tik visuomeninę, bet ir mokslinę reikšmę.

Galima susipažinti, kaip fotografija taidoma atkuriant senovinės architektūros pavyzdžius, sudarant itin tikslus žemėlapius, nustatant faktų autentiškumą kriminalistikoje.

Efektyvesnį suaugusiųjų mokymą ir inovacijas

Kūrybiškumu ir inovacijomis paremtas neformalus suaugusiųjų mokymas skatina suaugusiųjų motyvaciją mokytis, gerina informacijos suvokimą bei ilgalaikius mokymosi rezultatus. Prie tokios išvados priėjo tarptautinio projekto „Sujunkime kūrybiškumą ir inovatyvumą suaugusiųjų mokyme“ dalyviai, gegužės mėnesį susirinkę Lietuvoje.

Sparčiai besiplėtojančioje žinių ir informacijos visuomenėje labai svarbu nuolat atnaujinti savo žinias, ugdyti įgūdžius ir gebėjimus. Vis labiau populiarėja neformalus suaugusiųjų mokymasis, padedantis tobulinti kvalifikaciją, gebėjimus, įgyti profesinei veiklai reikalingų teorinių žinių. Vis dėlto neretai suaugusiems žmonėms yra sunkiau mokytis, nes jie turi susiformavusias nuostatas ir yra linkę nepriimti naujos informacijos, jei ji nesutampa su jų nuomone. Be to, suaugusieji mokosi lėčiau.

Norėdama prisidėti prie suaugusiųjų švietimo skatinimo, Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga dvejus metus vykdė projektą, kurio idėja yra pasidalyti žiniomis ir pasikeisti patirtimi, kaip mokytis patraukliais ir kūrybiškais būdais. Projekte dalyvavo partneriai iš

Austrijos, Italijos, Lietuvos, Lenkijos ir Ispanijos.

Kiekvienoje šalyje vyko suaugusiųjų žmonių mokymai, kurių metu partneriai dalijosi savo geros praktikos pavyzdžiais.

Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga gegužę Vilniuje surengė kūrybiškumo reikalaujantį imitacinį žaidimą, kuriame pasirenkant iš įvairių galimybių ir strategijų buvo imituojama socialinių ir technologijų inovacijų sklaida. Žaidimo dalyviai kūrė ir pristatė projektus „e-Universitetas“, „e-Kalbų mokymo centras“ ir „e-Muziejus“, o virtualios valstybės DIGAMA „vyriausybė“ turėjo geriausiems projektams paskirti 1 mln. eurų. Tiesa, virtualių...

„Partnerių susitikimas Vilniuje buvo tikrai sėkmingas. Mes pamatėme labai kūrybišką metodą, kaip mokytis suaugusiuosius žaidžiant imitacinį žaidimą, – dalijosi įspūdžiais projekto koordinatore Arleta Plavska, Lenkijos organizacijos „Park Kulturowy Fortyfikacji Miejskich Twierdza Gdansk“ atstovė. – Žaidimas sugebėjo įtraukti visus dalyvius,

Ispanijos atstovai parengė liaudies pasakojimu paremtą spektaklį anglų kalba. Austrija suorganizavo kelionę po pilies muziejų bei meno parodą, taip skatindama pagarba kultūros paveldui ir samoningumą. Lenkijos atstovai mokė istorijos bei kitų